

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ»

*(для студентів 5-го курсу денної форми навчання спеціальностей 7.06010202,
8.06010202 «Містобудування»)*

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» (для студентів 5-го курсу денної форми навчання спеціальностей 7.06010202, 8.06010202 «Містобудування») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: В. Е. Абракітов. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 38 с.

Укладач: доктор техн. наук, доцент В. Е. Абракітов

Рецензент: проф. Б. М. Коржик

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу та узгоджена з орієнтованою структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

*Рекомендовано кафедрою “Безпека життєдіяльності”,
протокол засідання № 19 від 11.04.2012 р.*

© В. Е. Абракітов, ХНАМГ, 2012

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	7
1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни:.....	7
1.1.2. Предмет вивчення в дисципліні:	7
1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця ..	7
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	7
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	8
1.4. Рекомендована література	10
1.4.1. Основні законодавчі та нормативно-правові акти	10
1.4.2. Основна навчальна література.....	12
1.4.3. Додаткова навчальна література.....	13
1.4.4. Інтернет-ресурси	14
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	15
Анотація програми навчальної дисципліни	15
Аннотация программы учебной дисциплины	16
Annotation to the programme of educational discipline.....	17
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	18
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	18
2.2. Зміст дисципліни	18
2.3. Розподіл часу за модулями, змістовими модулями	19
та форми навчальної роботи студента	19
А) Денна форма	19
2.4. Лекційний курс	19
2.4.1. Мета лекційних занять.....	19
2.4.2. Зміст лекційних занять	20
2.5. Практичні (семінарські) заняття (денне навчання).....	23
2.6. Лабораторні роботи (денне навчання)	24
2.7.1. Мета самостійної роботи	24
2.7.2. Зміст самостійної роботи.....	25
2.7.3. Тематика самостійної роботи студентів згідно індивідуальному семестровому завданню.....	26
2.7.4. Форми самостійної роботи, обсяг у годинах.....	27

2.8.1. Контрольні заходи по дисципліні “Охорона праці в галузі”	27
2.8.2. Попередній (стартовий) контроль успішності студентів за дисципліною “Охорона праці в галузі”	27
2.8.3. Поточний контроль успішності студентів за дисципліною “Охорона праці в галузі”	28
2.8.4. Підсумковий контроль успішності студентів за дисципліною “Охорона праці в галузі”	30
2.9. Засоби контролю та структура залікового кредиту	30
2.9.1. Види та засоби контролю	30
2.9.2. Оцінювання навчальних досягнень студентів.....	31
2.10. Інформаційно-методичне забезпечення.....	32

ВСТУП

Законодавство України про охорону праці являє собою систему взаємопов'язаних нормативних актів, що регулюють відносини у галузі охорони праці. Вона складається з Конституції України, Закону України «Про охорону праці», Кодексу законів про працю України, Закону України «Про загальнообов'язкове державне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

Робоча програма дисципліни “Охорона праці в галузі” для спеціальності (для студентів 5-го курсу денної форми навчання спеціальностей 7.06010202, 8.06010202 «Містобудування» розроблена на базі Типової програми дисципліни “Охорона праці в галузі”, рекомендованої Міністерством освіти, науки, молоді і спорту України, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України, Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 21.10.2010 р. № 969/922/216 «Про організацію та вдосконалення навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту у вищих навчальних закладах України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 9 листопада 2010 року за № 1057/18352. Програму розроблено з урахуванням того, що студенти, відповідно до наказу Міністерства № 420 від 2.12.1998 р., при реалізації робочих навчальних планів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр вивчають загальні питання безпеки людини в умовах її життя і діяльності в побуті, громадських місцях, на виробництві тощо в курсах нормативних дисциплін “Безпека життєдіяльності” і “Основи охорони праці”, а також окремі питання охорони праці в курсах загально-технічних і професійних дисциплін за спеціальністю.

У зв'язку з цим вивчення нормативної дисципліни “Охорона праці в галузі” базується на знаннях з питань безпеки, отриманих студентами при освоєнні навчальних програм освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, а програма дисципліни “Охорона праці в галузі” на основі раніше отриманих знань передбачає вивчення спеціалізованих питань охорони праці стосовно

об'єктів професійної діяльності майбутніх фахівців і особливостей їхньої роботи.

Програма складена на основі:

1. ГСВО ОКХ спеціаліста за спеціальністю 7.06010202, «Містобудування»

2. ГСВО ОПП підготовки спеціаліста за спеціальністю 7.06010202, 8.06010202 «Містобудування»

3. СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки спеціаліста за кредитно-модульною системою організації навчального процесу денної форми навчання напряму 7.06010202 «Містобудування», погоджений з МОН 1.11.07 р.

4. ГСВО ОКХ магістра за спеціальністю 8.06010202 «Містобудування», погоджено з МОН 1.11.07 р.

5. ГСВО ОПП підготовки магістра за спеціальністю 8.06010202 «Містобудування», погоджено з МОН 1.11.07 р.

6. СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки спеціаліста за кредитно-модульною системою організації навчального процесу денної форми навчання напряму 7.06010202 «Містобудування», погоджений з МОН 1.11.07 р.

Програму затверджено на засіданні кафедри «Безпека життєдіяльності» (протокол № 1 від 30.08.2010) та Вченою радою факультету; погоджено випусковими кафедрами архітектурного і ландшафтного проектування та архітектурного моніторингу міського середовища.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни:

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців (спеціалістів та магістрів) умінь та компетенції для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.

Завдання вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

1.1.2. Предмет вивчення в дисципліні:

Охорона праці – як система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів і засобів, спрямованих на збереження здоров'я і працездатності людини в процесі праці. (Закон України «Про охорону праці»).

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Основи теорії споруд	Дипломне проектування
Технологія будівництва	
Управління професійною працездатністю	
Будівельна фізика. Кліматологія	
Психологія	
Архітектурна екологія	
Науково-проектна діяльність	

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1 **Охорона праці** в галузі (1,0/36,0)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Правові питання охорони праці (0,33/12,0)

1. Міжнародні норми в галузі охорони праці.
2. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі
3. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці

4. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві
5. Система управління охороною праці в організації
6. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків.

ЗМ 1.2. Безпека виробничих процесів (0,33/12,0)

1. Стан умов праці в галузі.
2. Поліпшення стану виробничого середовища, зменшення важкості та напруженості трудового процесу.
3. Проблеми профілактики виробничого травматизму на об'єктах промисловості.

ЗМ 1.3. Пожежна безпека (0,33/12,0)

1. Актуальність питань пожежної безпеки у галузі, статистика пожеж, втрати від пожеж. Фактори пожежної небезпеки об'єктів, їх особливості та пожежнебезпечні властивості.
2. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах
3. Методи та засоби попередження розповсюдження і розвитку пожежі.
4. Обов'язки державних органів, керівників підприємств, громадян щодо забезпечення пожежної безпеки.

1.3. Освітньо – кваліфікаційні вимоги

<p style="text-align: center;">Вміння (за рівнями сформованості) та знання</p>	<p style="text-align: center;">Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)</p>	<p style="text-align: center;">Функції діяльності у виробничій сфері (проектува- льна, організа- ційна, управлінсь- ська, виконав- ська, технічна, інші)</p>
1	2	3
<p>Забезпечення здоров'я людини, та рівня безпеки її життя і діяльності. Вміти: - формувати психологічну та моральну стійкість до емоційно-психологічних вибухів; - реагувати на кризовий стан людини, надавати допомогу їй та знімати вплив негативних емоцій, стресових ситуацій, пов'язаних з ризиком для життя; - володіти навичками фізичного самовдосконалення, організувати дозвілля формувати і пропагувати здоровий спосіб життя.</p>	<p>соціально-виробнича</p>	<p>інші</p>

1	2	3
<p>Система управління охороною праці (СУОП):</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - суть поняття СУОПГ і СУОПП, їх мету та структурну схему побудови; - показники ефективності функціонування СУПГ; - роль, права, функціональні обов'язки кожного працівника в СУОП підприємства, галузі; <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінити динаміку ефективності функціонування СУПГ та СУПП та обґрунтувати пропозиції щодо їх удосконалення; - проконтролювати дотримання вимоги до СУОН щодо конкретної організації чи її підрозділу; 	виробнича	організаційна, управлінська,
<p>Виробнича санітарія. Використовуючи інженерні знання і відповідні нормативи і державні стандарти безпеки праці, вміти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знаходити і реалізувати інженерні методи нормалізації повітряного середовища на робочих місцях. 2. Знаходити і реалізувати інженерні методи захисту людини від дії шуму на робочих місцях. 3. Знаходити і реалізувати інженерні методи захисту людини від дії вібрацій на робочих місцях. 4. Знаходити і реалізувати інженерні методи захисту людини від дії іонізуючих, електромагнітних і лазерних випромінювань на робочих місцях. 5. Забезпечити робочі місця достатнім природним або штучним освітленням. 	виробнича	технічна
<p>Використовуючи інженерні знання і відповідні нормативи і державні стандарти безпеки праці, вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначити клас умов праці за показниками шкідливості та небезпечності за окремими факторами та при комплексній дії декількох факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу; - розробити першочергові заходи і засоби та технічні рішення щодо поліпшення стану виробничого середовища; - розрахувати та проаналізувати показники травматизму в цілому з 3 окремих професій та видів робіт; - визначити першочергові заходи та напрями робіт щодо профілактики виробничого травматизму 	виробнича	управлінська

1	2	3
<p>Нормування забруднення навколишнього середовища.. Враховуючи основні екологічні закономірності, знати: 1. Особливості нормування і використання нормативних документів, що обмежують забруднення атмосфери і</p>	соціально-виробнича	управлінська
<p>гідросфери. 2. Особливості нормування і використання нормативних документів, що обмежують забруднення літосфери. 3. Особливості нормування енергетичних вимірів (шум, вібрація, випромінювання і таке інше).</p>		
<p>Загальні методи Вирішення питань охорони праці. Використовуючи знання з організаційних питань охорони праці і відповідні нормативи і державні стандарти безпеки праці, вміти: 1. Організувати службу охорони праці і управління охороною праці в процесі виробництва. 2. Провести розслідування нещасного випадку по формі Н-1. 3. Реалізувати методи аналізу нещасних випадків.</p>	виробнича	організаційна
<p>Пожежна безпека: Знати: - фактори пожежної небезпеки та причини пожеж на об'єктах майбутньої професійної діяльності; - категорії та класи вибухової та пожежної небезпеки об'єктів майбутньої професійної діяльності; - заходи та засоби забезпечення пожежної безпеки на об'єктах промисловості. Вміти: - встановити категорію і клас вибуху – пожежної небезпеки промислових об'єктів; - визначити фактори пожежної небезпеки об'єктів; - розрахувати потрібну кількість і тип первинних та стаціонарних засобів гасіння пожежі; - визначити вимоги стосовно обладнання приміщень об'єктів засобами автоматичної пожежної сигналізації</p>	виробнича	проектувальна
<p>Пожежна безпека: 1. Здійснювати профілактичні заходи проти пожежі, що пов'язані із проектуванням і експлуатацією будівель. 2. Забезпечувати гасіння пожеж. 3. Передбачати особливості евакуації людей в умовах споруди і здійснювати її реалізацію.</p>	Соціально-виробнича	Проектувальна, виконавська

1.4. Рекомендована література

1.4.1. Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Закон України «Про охорону праці».

2. Кодекс законів про працю України.
3. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
4. Закон України «Про пожежну безпеку».
5. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».
6. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
7. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».
8. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
9. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».
10. Постанова КМУ від 30 листопада 2011 р. № 1232. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві
11. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 08.06.2004 р. № 151.
12. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.
13. НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.
14. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.
15. НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.
16. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.
17. НПАОП 0.00-4.33-99 «Положення щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій. Наказ Держнаглядохоронпраці від 17.06.1999 р. № 112.

18. НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві». Наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 р. № 132.
19. НПАОП 0.00-6.13-05 «Порядок організації державного нагляду за охороною праці та гірничого нагляду в системі Держнаглядохоронпраці України». Наказ Держнаглядохоронпраці від 30.03.2004 р. № 92.
20. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р.
21. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 07.02.2008 р.

1.4.2. Основна навчальна література

1. Ткачук К. Н., Халімовський М. О., Зацарний В. В. та ін. Основи охорони праці: Підручник. – 2-ге вид., допов. і перероб. – К.: Основа, 2006. – 444 с.
2. Протоєрейський О. С, Запорожець О. І. Охорона праці в галузі: Навч. посіб. – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2005. – 268 с.
3. Основи охорони праці: Підручник / За ред. проф. В.В.Березуцького – Х.: Факт, 2005. – 480 с.
4. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. – 4-те вид., допов. і перероб. – К.: Університет «Україна», 2009. – 295 с.
5. Третьяков О.В., Зацарний В.В., Безсонний В.Л. Охорона праці: Навчальний посібник з тестовим комплексом на CD/ за ред. К.Н. Ткачука. – К.: Знання, 2010. – 167 с. + компакт-диск.
6. Гогіташвілі Г. Г., Карчевські Є.-Т., Лапін В. М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 367 с.
7. Желібо Є. П., Баранова Н. І., Коваленко В.В. Охорона праці в органах державної податкової служби. Навч. посібник для ВНЗ. Ірпінь. - 2002.
8. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І. П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2009. – 540 с.
9. Охорона праці в будівництві: Навч. посіб. посібник / за редакцією Коржика Б.М. і Іванова В.М. – Харків: Форт, 2010. – 388 с.
10. Березюк О. В., Лемешев М. С. Охорона праці в галузі радіотехніки: Навч. посіб. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 159 с.
11. Ярошевська В.М., Чабан В.Й. Охорона праці в будівельній галузі: Навч. посіб. – Рівне: НУВГП, 2005. – 313с.
12. Батлук В. А. Охорона праці в галузі телекомунікацій: Навч. посіб. – Львів: Афіша, 2003. – 320 с.

1.4.3. Додаткова навчальна література

1. ДБН В.2.5-28-2006 «Природне і штучне освітлення».
2. ДСанПіН 3.3.6.096-2002 Державні санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів
3. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.
4. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.
5. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації
6. НПАОП 0.00-1.28-10 Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин. Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010р. № 65
7. НПАОП 0.00-2.23-04 «Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат». Постанова Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 р. № 994.
8. НПАОП 0.00-8.24-05 «Перелік робіт з підвищеною небезпекою». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.
9. Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі. Наказ МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.1994 р. № 263/121.
10. ДСТУ 2293-99 «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять».
11. Гігієнічні нормативи ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002 «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2001 № 528.
12. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.003-74 (1999) ССБТ «Опасные и вредные производственные факторы. Классификация».
13. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.230-2007 ССБТ. Системи управління охороною праці. Загальні вимоги.
14. ДБН 2.09.04-87 Адміністративні та побутові будівлі.
15. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджені Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р.
16. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджені Головою Держгірпромнагляду 7.02.2008 р.
17. Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 р. № 559.

18. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».
19. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієни праці».
20. Міжнародний стандарт SA8000: 2001 «Соціальна відповідальність». SAI SA8000: 2001 Social Accountability International.
21. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 – «Настанова по соціальній відповідальності». ISO 26000: 2010 (Draft) Guidance on Social Responsibility.
22. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги.
23. Міжнародний стандарт OHSAS 18002, Guidelines for the implementation of OHSAS 18001. Настанова по впровадженню OHSAS 18001.

1.4.4. Інтернет-ресурси

<http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).

<http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

<http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.

<http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.

<http://www.iacis.ru> - Офіційний сайт Межпарламентской Ассамблеї держав-учасників Содружества Независимых Государств (МПА СНГ).

<http://base.safework.ru/iloenc> - Енциклопедія по охороні та безпеці праці МОТ.

<http://base.safework.ru/safework> - Бібліотека безпечної праці МОТ.

<http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

<http://www.budinfo.com.ua> - Портал «Україна будівельна: будівельні компанії України, будівельні стандарти: ДБН ГОСТ ДСТУ».

<http://www.oxpaha.ru> - ОХРАНА. Інтернет-газета про безпеку.

<http://www.tehdoc.ru> - Інтернет-проект «Техдок.ру» - ресурс, присвячений питанням охорони праці та промислової безпеки.

<http://www.tehbez.ru> - Проект «Охрана труда в предпринимательстве», створений в рамках «Комплексної програми розвитку та підтримки малого підприємництва в г. Москві».

<http://www.kodeks-luks.ru> - Нормативні документи в області охорони праці:

<http://www.gazeta.asot.ru> - Электронная версия газеты «Безопасность Труда и Жизни».

<http://www.asot.ru> - Центральный сайт Ассоциации специалистов по охране труда (РФ).

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни

Мета та завдання вивчення дисципліни: Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців (спеціалістів та магістрів) умінь та компетенції для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.

Завдання вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

Предмет вивчення у дисципліні: Охорона праці – як система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів і засобів, спрямованих на збереження здоров'я і працездатності людини в процесі праці. (Закон України «Про охорону праці»).

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Правові питання охорони праці: Міжнародні норми в галузі охорони праці. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві. Система управління охороною праці в організації. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків.

ЗМ 1.2 Безпека виробничих процесів: Стан умов праці в галузі. Поліпшення стану виробничого середовища, зменшення важкості та напруженості трудового процесу. Проблеми профілактики виробничого травматизму на об'єктах промисловості.

ЗМ 1.3 Пожежна безпека. Актуальність питань пожежної безпеки у галузі, статистика пожеж, втрати від пожеж. Фактори пожежної небезпеки об'єктів, їх особливості та пожежонебезпечні властивості. Заходи та засоби системи попередження пожежі, обґрунтування та вибір доцільних з них на об'єктах промисловості. Методи та засоби попередження розповсюдження і розвитку пожежі. Обов'язки державних органів, керівників підприємств, громадян щодо забезпечення пожежної безпеки.

Аннотация программы учебной дисциплины

Цели и задачи изучаемой дисциплины: Цель изучения дисциплины заключается в формировании у будущих специалистов (специалистов и магистров) умений и компетенций для обеспечения эффективного управления охраной труда и улучшения условий труда с учетом достижений научно-технического прогресса и международного опыта, а также в осознании неразрывного единства успешной профессиональной деятельности с обязательным соблюдением всех требований безопасности труда в конкретной отрасли.

Задания изучения дисциплины предусматривают обеспечение гарантии сохранения здоровья и работоспособности работников в производственных условиях конкретных отраслей ведения хозяйства через эффективное управление охраной труда и формирования ответственности у должностных лиц и специалистов за коллективную и собственную безопасность.

Предмет изучения дисциплины: Охрана труда - как система правовых, социально-экономических, организационно-технических, санитарно-гигиенических и лечебно-профилактических мероприятий и средств, направленных на сохранение здоровья и работоспособности человека в процессе труда. (Закон Украины "Об охране труда").

Содержательные модули (СМ):

СМ 1.1 Правовые вопросы охраны труда: Международные нормы в отрасли охраны труда. Основные законодательные и нормативно-правовые акты из охраны труда в отрасли. Государственный надзор и общественный контроль за состоянием охраны труда. Социальное страхование от несчастного случая и профессионального заболевания на производстве.

Система управления охраной труда в организации. Травматизм и профессиональные заболевания в отрасли. Расследование несчастных случаев.

СМ 1.2. Безопасность производственных процессов: Состояние условий труда в отрасли. Улучшение состояния производственной среды, уменьшения тяжести и напряженности трудового процесса. Проблемы профилактики производственного травматизма на объектах промышленности.

СМ 1.3 Пожарная безопасность. Актуальность вопросов пожарной безопасности в отрасли, статистика пожаров, потери от пожаров. Факторы пожарной опасности объектов, их особенности и пожежонебезпечні свойства. Мероприятия и средства системы предупреждения пожара, обоснования и выбор целесообразных по ним на объектах промышленности.

Методы и средства предупреждения распространения и развития пожара. Обязанности государственных органов, руководителей предприятий, граждан относительно обеспечения пожарной безопасности.

Annotation to the programme of educational discipline "Guard of the labour in branches "

The purpose and tasks: The Purpose of the study of discipline is concluded in shaping beside future specialist (the specialist and master) of the skills and competency for provision of efficient management labour guard and improvements of the conditions of the labour with provision for achievements of the research progress and international experience, as well as in realization indissoluble unity to successful professional activity with obligatory observance of all requirements to safety of the labour in concrete branch.

The Task of the study of discipline provides provision to warranties of the conservation of health and capacity to work workman in working conditions of the concrete branches of conduct facilities through efficient management labour guard and shaping to responsibility beside executives and specialist for collective and own safety.

The subject of the academic subject: The Guard of the labour - as system legal, social-economic, organizing-technical, sanitary-hygenic and medical-preventive action and facilities, directed on conservation of health and capacity to work of the person in process of the labour. (The Law of the Ukraine "About guard of the labour").

Content modules (CM):

CM 1.1. Legal pytania orka guard: The International rates in labour guard branches. The Main legislative and normative-legal acts from guard of the labour in branches. The State control and public checking for labour guard condition. The Social insurance against accident and professional disease on production. The Managerial system by guard of the labour in organizations Travmatizm and professional diseases in branches. The Investigation of the accident.

CM 1.2 Safety of the production processes: The Condition of the conditions of the labour in branches. The Improvement of the condition of the production ambience, reduction to gravity and tension of the labor process. The Problems of the preventive maintenance production травматизма on object of industry.

CM 1.3 Fireman safety on object of industry: Urgency of the questions fireman to safety in branches, statistics fire, loss from fire. The Factors fireman to dangers object, their particularities characteristic. The Actions and system facility of the warning the fire, motivations and choice expedient on him on object of industry.

The Methods and facility of the warning the spreading and developments of the fire. The Duties state organ, leaders enterprise, people for provision fireman to safety.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

(за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/годин	Семестр (и)	Години							Екзамен (семестр)	Заліки (семестр)	
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб	КП/КР			РГР
7.06010202, 8.06010202 "Містобудування" (денна форма)	1,0/36	10	16	16			20	-	-	-	10	-

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1 **Охорона праці в галузі** (1,0/36,0)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Правові питання охорони праці (0,33/12,0)

1. Міжнародні норми в галузі охорони праці.
2. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі
3. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці
4. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві
5. Система управління охороною праці в організації
6. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків.

ЗМ 1.2. Безпека виробничих процесів (0,33/12,0)

1. Стан умов праці в галузі.
2. Поліпшення стану виробничого середовища, зменшення важкості та напруженості трудового процесу.
3. Проблеми профілактики виробничого травматизму на об'єктах промисловості.

ЗМ 1.3. Пожежна безпека (0,33/12,0)

4. Актуальність питань пожежної безпеки у галузі, статистика пожеж, втрати від пожеж. Фактори пожежної небезпеки об'єктів, їх особливості та пожежонебезпечні властивості.
5. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах
6. Методи та засоби попередження розповсюдження і розвитку пожежі.
7. Обов'язки державних органів, керівників підприємств, громадян щодо забезпечення пожежної безпеки.

2.3. Розподіл часу за модулями, змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

А) Денна форма

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	1,0/36,0	16,0			20,0
ЗМ 1.1	0,3/12,0	8,0			4,0
ЗМ 1.2	0,3/12,0	4,0			8,0
ЗМ 1.3	0,3/12,0	4,0			8,0

2.4. Лекційний курс

2.4.1. Мета лекційних занять

Лекційні заняття по дисципліні “Охорона праці в галузі” займають провідне місце в навчальному процесі. Враховується, що студенти, що попередньо вивчали курс „Основи охорони праці” на кваліфікаційному рівні „бакалавр” та успішно склали державний іспит за спеціальністю, вже знайомі з основними питаннями безпеки виробничих процесів, правовими та організаційними питаннями охорони праці, і володіють загальною проблематикою охорони праці. Таким чином, їм необхідно надати саме такі знання, навички, уміння в галузі охорони праці, що найбільш характерні для їхньої професійної діяльності за фахом.

Метою лекційних занять по дисципліні є:

1. Викладення основного наукового змісту дисципліни “Охорона праці в галузі” і націлювання подальшої самостійної роботи студентів, (зокрема, в частині виконання ними індивідуального семестрового завдання).
2. Вдосконалення студентами методологічних основ охорони праці в галузі, (тобто в сфері охорони навколишнього середовища та екології); поповнення набутих ними раніше навичок та знань під час попереднього вивчання ними дисципліни „Основи охорони праці” таким матеріалом, що має безпосередню професійну спрямованість, та їхнє комплексне застосування на новому якісному рівні – вже як професійного фахівця в галузі екології та охорони навколишнього середовища.
3. Надання можливості подальшого використання отриманих знань у практичній інженерній діяльності, а саме можливості приймати самостійні інженерні рішення по безпеці праці.
4. Підвищення ефективності інших видів навчальних занять у закріпленні знань і прояві творчих здібностей студентів, а саме підвищення ролі самостійної підготовки.
4. Активізація навчання на основі проблемного характеру викладу матеріалу і тісного зв'язку теоретичних засад охорони праці (в галузі) з практикою промисловості.

Завдання лекційних занять курсу “Охорона праці в галузі”:

1. Надати майбутньому фахівцю в області містобудування знання наукових основ охорони праці в сфері його майбутньої професійної діяльності.

2. Прищепити йому інтерес до творчого рішення проблем поліпшення умов праці в реальних професійно обумовлених ситуаціях, що виникають у виробничій діяльності випускника Академії.

2.4.2. Зміст лекційних занять

Назва змістовного модулю, навчального елементу та їхній зміст	Кількість годин, за спеціалізаціями	
	7.06010202 "Містобудування"	8.06010202 Містобудування"
1	2	3
Змістовий модуль 1. Правові питання охорони праці		
<p>1.1. Міжнародні норми в галузі охорони праці Соціальне партнерство (соціальний діалог) в охороні праці. Соціальне партнерство як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення охорони праці. Соціальний діалог в Європейському Союзі. Охорона праці як невід'ємна складова соціальної відповідальності. Визначення та основні принципи соціальної відповідальності. Міжнародні норми соціальної відповідальності. Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність». Міжнародний стандарт ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності». Вимоги до забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності. Законодавча основа Євросоюзу з питань охорони праці. Охорона праці - частина соціальної політики ЄС. Директиви ЄС з охорони праці. Рамкова директива 89/391/ЄС «Про введення заходів, що сприяють поліпшенню безпеки та гігієни праці працівників». Трудові норми Міжнародної організації праці. Конвенції та Рекомендації МОП. Основні Конвенції МОП в галузі охорони праці. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці. Основні напрямки співробітництва. Організація об'єднаних націй. Всесвітня організація охорони здоров'я. Міжнародна агенція з атомної енергії. Міжнародна організація праці. Європейський Союз. Співдружність незалежних держав.</p>	1,0	1,0
<p>1.2. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі Законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі. Показчик нормативно-правових актів з питань охорони праці. Галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Положення про організацію системи управління охороною праці в галузі.</p>	2,0	2,0
<p>1.3. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці Органи державного нагляду за охороною праці. Основні принципи</p>	2,0	2,0

1	2	3
<p>державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. Держгірпромнагляд. Права і відповідальність посадових осіб Держгірпромнагляду. Перелік питань для здійснення планових заходів державного нагляду у сфері промислової безпеки та охорони праці. Проведення державного нагляду за охороною праці. Види та основні параметри проведення наглядових заходів. 1.4. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві Завдання страхування від нещасного випадку. Принципи та види страхування. Суб'єкти та об'єкти страхування. Види страхування. Страховий ризик і страховий випадок. Фонд соціального страхування від нещасних випадків. Правління Фонду. Виконавча дирекція Фонду. Страхові експерти з охорони праці, їх функції і повноваження. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг та профілактичних заходів. Джерела фінансування Фонду. Страхові тарифи. Страхові виплати. Обов'язки та права суб'єктів страхування від нещасних випадків. Обов'язки Фонду. Права та обов'язки застрахованої особи. Права та обов'язки роботодавця як страхувальника.</p>		
<p>1.5. Система управління охороною праці в організації Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП). Забезпечення функціонування та побудова СУОП в організації. Положення про СУОП, структура та зміст його розділів. Елементи системи управління охороною праці, міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007. Політика в галузі охорони праці. Планування. Впровадження і функціонування СУОП. Перевірки і коригувальні дії. Аналіз з боку керівництва. Примірний розподіл функціональних обов'язків з охорони праці керівників, посадових осіб і фахівців підприємства галузі. Пріоритет функцій забезпечення безпеки. Ефективність функціональної структури СУОП. Планування заходів з охорони праці. Види планування та контролю стану охорони праці. Виявлення, оцінка та зменшення ризиків небезпечних подій. Облік і аналіз показників охорони праці. Плани локалізації і ліквідації аварійних ситуацій й аварій. Мета та основні параметри планів. Аналітична та оперативна частини Плану. Інтегровані системи менеджменту в галузі охорони праці. Основні складові інтегрованої системи менеджменту. Функціональні та організаційні особливості. Галузеві системи управління охороною праці. Мета та принципи функціонування. Організаційна та функціональна структури СУОПГ. Регіональні системи управління охороною праці, мета, принципи та основні функції. Служби охорони праці місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.</p>	1,0	1,0
<p>1.6. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків. Загальні положення та визначення. Мета та завдання розслідування</p>		

1	2	3
<p>нещасних випадків. Обов'язки роботодавця щодо розслідування нещасних випадків. Обставини, за яких проводиться розслідування.</p> <p>Встановлення зв'язку нещасного випадку з виробництвом.</p> <p>Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Розслідування нещасних випадків.</p>		
<p>Спеціальне розслідування нещасних випадків. Розслідування професійних захворювань. Організація розслідування, склад комісій з розслідування, основні документи.</p> <p>Розслідування та облік аварій. Розслідування інцидентів та невідповідностей.</p> <p>Особливості розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру.</p> <p>Дослідження та профілактика виробничого травматизму. Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Розподіл травм за ступенем тяжкості. Методи дослідження виробничого травматизму.</p> <p>Основні технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в галузі.</p>	2,0	2,0
Всього по змістовому модулю 1	8,0	8,0
Змістовий Модуль 2. Безпека виробничих процесів		
<p>2.1. Стан умов праці в галузі.</p> <p>Аналіз умов праці у галузі за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Загальні вимоги безпеки в галузі.</p>	1,0	1,0
<p>2.2. Поліпшення стану виробничого середовища, зменшення важкості та напруженості трудового процесу.</p> <p>Вимоги до санітарного контролю за станом повітря робочої зони. Вимоги до засобів індивідуального захисту.</p> <p>Особливості заходів електробезпеки на підприємствах галузі.</p> <p>Вимоги безпеки до виробничих і допоміжних приміщень. Утримання території підприємств галузі.</p>	1,0	1,0
<p>2.3. Проблеми профілактики виробничого травматизму на об'єктах промисловості.</p> <p>Особливості охорони праці при ремонтних роботах, під час вантажно-розвантажувальних робіт. Вимоги безпеки праці під час експлуатації систем опалення, вентиляції і кондиціонування повітря.</p> <p>Вимоги до працівників певних категорій і порядок допуску їх до роботи.</p> <p>Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці в галузі. Шкідливі хімічні речовини, біологічні чинники, виробничий пил. Вібрація, шум, інфразвук, ультразвук. Виробничі випромінювання. Мікроклімат робочої зони.</p> <p>Важкість праці: Динамічні, статичні навантаження. Напруженість праці.</p> <p>Увага, напруженість аналізаторних функцій, емоційна та інтелектуальна напруженість, монотонність праці.</p>	2,0	2,0
Всього по змістовому модулю 2	4,0	4,0
Змістовий Модуль 3. Пожежна безпека		
<p>3.1. Актуальність питань пожежної безпеки у галузі, статистика пожеж, втрати від пожеж. Фактори пожежної небезпеки об'єктів, їх</p>	1,0	1,0

1	2	3
<p>особливості та пожежонебезпечні властивості. Причини пожеж на об'єктах – реальні та вірогідні. Категорії вибухопожежонебезпечності об'єктів, розрахункове визначення категорії згідно ОНТП 24-86. Класи приміщень і зон будівельних об'єктів за ПУЕ. Ступені вогнестійкості будівель. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю, розрахункове обґрунтування вибухопожежонебезпечності приміщень і зон в приміщеннях та за їх межами за правилами влаштування електроустановок.</p>		
<p>3.2. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах. Міжгалузеві та галузеві нормативи щодо заходів і засобів системи пожежного захисту на об'єктах, їх обґрунтування і вибір. Система попередження пожеж, призначення та її концептуальні засади. Система організаційно-режимних заходів з пожежної безпеки на об'єктах промисловості. Методи та засоби запобігання формування горючого середовища, та виникненню в горючому середовищі джерела підпалювання. Організація служби пожежної безпеки, її функції. Система попереджувальних заходів з пожежної безпеки на об'єктах промисловості як комплекс методів, заходів та засобів: на обмеження розповсюдження та локалізацію пожежі, виявлення пожежі, створення умов для ліквідації пожежі, захист людей і матеріальних цінностей.. Організація служби пожежної безпеки, її функції. Навчання працівників з питань пожежної безпеки. Пожежно-технічні комісії та добровільні пожежні дружини на об'єктах. Державний нагляд і відомчий контроль з питань пожежної безпеки в галузі. Дії працівників об'єктів на випадок виникнення пожежі.</p>	1,0	1,0
<p>3.3. Методи та засоби попередження розповсюдження і розвитку пожежі. Пожежна сигналізація. Способи і засоби гасіння пожежі. Вогнегасні речовини. Первинні засоби гасіння пожежі. Протипожежне водопостачання. Евакуація людей. Засоби колективного та індивідуального захисту людей від небезпечних та шкідливих факторів пожежі.</p>	1,0	1,0
<p>3.4. Обов'язки державних органів, керівників підприємств, громадян щодо забезпечення пожежної безпеки. Державний пожежний нагляд. Види пожежної охорони. Навчання з питань пожежної безпеки: в закладах освіти, та населення. Використання засобів наочної агітації. Контроль стану пожежної безпеки на підприємстві. Пожежно-технічні комісії на підприємствах.</p>	1,0	1,0
<p>Всього по змістовому модулю 3</p>	4,0	4,0
<p>Разом по змістовим модулям 1 – 3</p>	16,0	16,0

Примітка: На кожному занятті передбачений тестовий контроль знань (0,25 год.) у складі поточного контролю.

2.5. Практичні (семінарські) заняття (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)	
	7.06010202, "Містобудування"	8.06010202 "Містобудування"
(денне навчання)	-	-

2.6. Лабораторні роботи (денне навчання)

Тематика			Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
№ модуля, навч. елементу	№ роботи (за номер. кафедри)	Зміст роботи	7.06010202, 8.06010202 "Містобудування"
1	2	3	4
-	-	-	-

2.7. Самостійна навчальна робота студента

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільне від обов'язкових занять час. Дійсна робоча програма передбачає самостійне поглиблене пророблення студентами найбільш важливих тем дисципліни, та виконання ними індивідуального семестрового завдання (надалі – ІСЗ).

2.7.1. Мета самостійної роботи

Мета самостійної роботи студентів по вивченню курсу “Охорона праці в галузі”:

- поновлення, поширення та удосконалення загальнотеоретичних положень курсу „Основи охорони праці”, викладених попередньо на кваліфікаційному рівні „бакалавр”, їхнє доповнення професійно орієнтованими знаннями в галузі майбутньої професійної діяльності;
- активізація творчих здібностей студента і розвиток навичок роботи з технічною літературою, насамперед під час виконання індивідуального семестрового завдання;
- ознайомлення з нормативною літературою по охороні праці;
- придбання досвіду самостійного рішення питань охорони в проектній документації.

Задачі самостійної роботи студентів:

- придбання практичних навичок по виявленню небезпечних і шкідливих виробничих факторів, характерних для заданих умов праці;
- детальне ознайомлення з нормативною літературою по охороні праці; її застосування для вирішення питань індивідуального семестрового завдання;
- придбання досвіду самостійного рішення питань охорони праці в проектній документації;
- придбання досвіду по виконанню інженерних розрахунків на основі нормативних документів по охороні праці, характерних для дипломного проектування.

2.7.2. Зміст самостійної роботи

Найважливішою вимогою до підготовки фахівців вищої кваліфікації на сучасному етапі є розвиток у студентів здатності і навичок самостійного придбання знань і умінь, необхідних для інженерного рішення питань охорони праці після закінчення вищого навчального закладу. Тому робочою програмою курсу передбачається не тільки передача викладачем визначеної наукової інформації, але й організація самостійної пізнавальної діяльності студентів шляхом роботи з літературою і нормативною документацією по охороні праці, шляхом участі в ділових іграх за рішенням питань охорони праці, а також у період самостійної роботи над дипломним проектом.

Навчальним планом спеціальності на самостійне вивчення дисципліни “Охорона праці в галузі” під керівництвом провідного викладача виділяється 20 годин в X навчальному семестрі (для денної форми).

В обсязі матеріалу, що підлягає теоретичному вивченню, входять: навчальна література, нормативна документація по охороні праці, інструктивні матеріали, методичні вказівки для виконання індивідуального семестрового завдання, конспект лекцій. Істотну допомогу у вивченні дисципліни “Охорона праці в галузі” може надати студенту читання щомісячного науково-технічного і виробничого журналу "Охрана труда".

Після кожного практичного заняття по охороні праці, у порядку підготовки до наступного заняття, відповідно до робочої програми, за рахунок бюджету часу, відведеного навчальним планом на самостійне вивчення курсу, студент працює з рекомендованою літературою і нормативними документами по поглибленню розширенню і закріпленню теоретичного матеріалу.

Здобувши (відновивши та вдосконаливши) необхідні теоретичні знання, студент приступає до виконання індивідуального семестрового завдання, де йому запропоновано розробити деякі інженерні рішення по безпеці праці на промисловому об’єкті, (що найбільш характерні задля його майбутньої професійної діяльності).

Самостійна робота проводиться в автоматичному режимі за допомогою відповідних навчальних елементів (електронних тестів) курсу дистанційного навчання системи Moodle, який має назву "Охорона праці в галузі" для студентів 5 курсу спеціальності "Містобудування" (викладач - В.Е. Абракітов). Електронна адреса курсу <http://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=335> Програмування часу початку самостійної роботи здійснюється залежно від календарного розкладу занять.

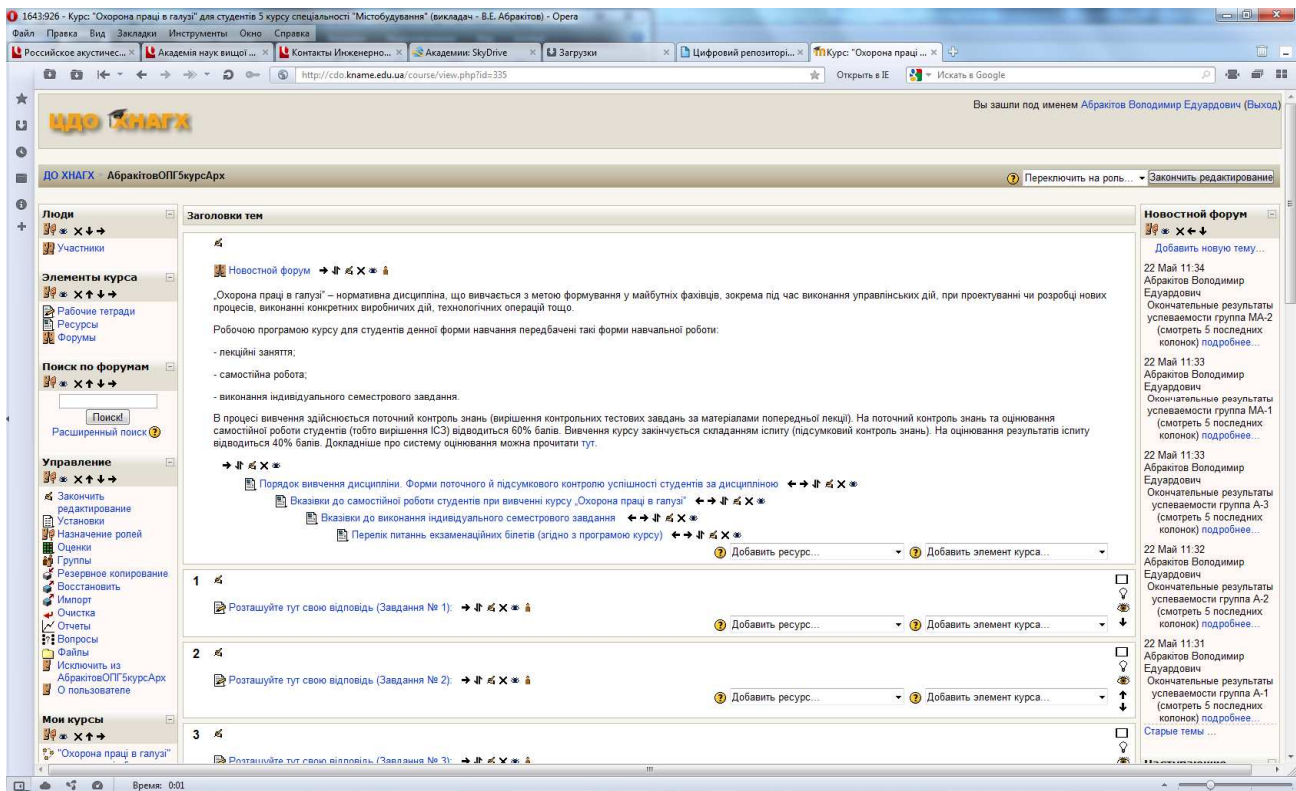

Рис. 1 – Скріншот з екрану комп'ютеру, де зображено налаштування навчального елемента відповідного курсу дистанційного навчання системи Moodle.

2.7.3. Тематика самостійної роботи студентів згідно індивідуальному семестровому завданню

Завдання 1.

Потрібно: Кількісно оцінити рівень травматизму за рік на підприємстві із середньосписочною кількістю робітників P . Кількість нещасних випадків за рік складає n . Кількість днів непрацездатності по закритих лікарняних листках облікованих нещасних випадків становить D .

Завдання № 2.

Потрібно: Розрахувати чисельність працівників служби охорони праці на підприємстві, коли відомо, що всього на підприємстві працює $P_{\text{ср}}$ працівників, з яких $P_{\text{ш}}$ - зі шкідливими речовинами і $P_{\text{пн}}$ чоловік – на роботах з підвищеною небезпекою.

Завдання № 3.

Потрібно: Визначити кількість припливу повітря, необхідного для провітрювання виробничого приміщення об'ємом V , м^3 , якщо в ньому працює n людей. Можливість природного провітрювання присутня.

Завдання № 4.

Потрібно: Визначити ширину нормативної і розрахункової санітарно-захисної зони промислового об'єкта, що проектується, за фактором зовнішнього шуму. Даний об'єкт відноситься до вказаного класу виробничої шкідливості і має прямокутну форму розміром $200 \times 100 \text{ м}$.

Завдання № 5.

Потрібно: Запроектувати одиночний стержневий блискавковідвід для об'єкта.

2.7.4. *Форми самостійної роботи, обсяг у годинах*

Найменування змістових модулів, що виносяться для самостійної роботи	Години		Літературні джерела	Форма звіту (денна форма)
	Денна	Заочна		
1.1 . Правові питання охорони праці	4		1,2,3,4, 8, 9, 10, 11, 13	Конспект, тестування, виконання ІСЗ
1.2. Безпека виробничих процесів	8		1,2,3,4, 6, 9, 10, 11, 13	Конспект; тестування; інд. семестр. завдання
1.3. Пожежна безпека	8		1,2,3,4,5,6, 9, 10, 11, 13	Конспект, тестування
ВСЬОГО	20			

2.8. Засоби контролю та структура залікового кредиту

2.8.1. *Контрольні заходи по дисципліні “Охорона праці в галузі”*

Контроль навчальної роботи студентів є найважливішим засобом керування процесом навчання, що сприяє підвищенню його ефективності. Контроль при вивченні дисципліни “Охорона праці в галузі” направляється на об'єктивний і систематичний аналіз засвоєння майбутнім фахівцем учбово - програмного матеріалу в повній відповідності з вимогами кваліфікаційної характеристики, навчального плану і програми. Дані міжсесійного контролю використовуються кафедрою для забезпечення ритмічної навчальної роботи студентів протягом усього семестру над курсом "Охорона праці в галузі", для прищеплювання їм уміння чітко організувати свою працю, для своєчасного виявлення відстаючих і надання їм необхідної допомоги у вивченні учбово-програмного матеріалу, а також для організації індивідуальних занять творчого характеру з найбільш підготовленими студентами, розвитку їхніх творчих здібностей, самостійності й ініціативи в оволодінні професійними знаннями, уміннями і навичками. Контроль сприяє підвищенню рівня викладання дисципліни, поліпшенню організації навчальних занять студентів і посиленню їхньої відповідальності за якість своєї навчальної праці.

В якості контрольних заходів по дисципліні “Охорона праці в галузі” передбачені такі види контролю, як попередній (стартовий), поточний та підсумковий. Вони здійснюються за графіком, затвердженим кафедрою та деканатом, і враховуються в індивідуальному рейтингу кожного студента.

2.8.2. *Попередній (стартовий) контроль успішності студентів за дисципліною “Охорона праці в галузі”*

За допомогою попереднього контролю викладач виявляє залишкові знання студентів по дисциплінах, які забезпечують вивчення курсу “Охорона

праці в галузі”, а насамперед курсу „Основи охорони праці”, (що вивчався ними на кваліфікаційному рівні „бакалавр”). Після встановлення обсягу і рівня знань викладач планує організацію навчального процесу з урахуванням результатів стартового контролю, тобто вносить корективи в викладання матеріалу, акцентує увагу на питаннях („Основи охорони праці”), що повинні були з’явитися (але насправді не з’явилися) зрозумілими для студентів, (в тому числі ті, без яких неможливе виконання індивідуального семестрового завдання), організує додаткові консультації (або додаткові заняття) в разі потреби.

Згідно за діючими канонами, результати попереднього контролю мають ознайомчий (з боку викладача) характер, та ні в якому разі не зараховуються в рейтинг дисципліни, що вивчається.

Попередній контроль реалізується шляхом контрольного опитування студентів на першому практичному занятті. Тематика такого опитування охоплює питання курсу „Основи охорони праці”, що вивчався раніше. Доцільно зв’язати такі питання із змістом дисципліни “Охорона праці в галузі”, тобто пояснити студентам, як їхні попередньо здобуті знання будуть застосовуватися, наприклад, при виконанні індивідуального семестрового заняття.

2.8.3. Поточний контроль успішності студентів за дисципліною “Охорона праці в галузі”

Результати поточного контролю викладач використовує не тільки для оцінки рівня знань студентів, а й для корекції навчального процесу як з боку студентів, так і з боку самого викладача (так званий зворотний зв’язок). Таким чином, може бути з’ясована необхідність в проведенні додаткових консультацій по неясним для студентів окремим питанням; в проведенні додаткових занять тощо. Поточний контроль проводиться після вивчення тем або блоків, які мають логічну завершеність. Передбачені такі форми поточного контролю знань:

1) контрольне опитування студентів;

2) тестування;

3) співбесіди в ході консультацій при виконанні індивідуального семестрового завдання;

4) контрольний вимір знань у формі контрольної роботи;

5) атестація студентів (за вимогами деканату).

Контрольне опитування студентів проводиться за результатами проведених занять, і має мету оцінити поточний рівень засвоєння студентами учбово-програмного матеріалу. Перед початком кожної лекції виробляється вибіркова перевірка роботи студентів по вивченню пройденого матеріалу шляхом опитування 2-3 чоловік по вузлових питаннях попередньої лекції, не потребуючих тривалих міркувань.

Також на кожній лекції здійснюється тестування. Контрольний вимір знань проводиться протягом 15 хвилин наприкінці заняття у формі програмованого контролю по екзаменаційних картках (екзаменаційних білетах). При цьому студент відповідає на питання, поставлені в індивідуальній екзаменаційній картці (білеті).

1 раз у семестр проводиться контрольний вимір знань студентів у формі контрольної роботи, проведеної за планом ректорату (ректорські контрольні

роботи). Оцінка контрольного виміру знань являється офіційними відомостями, що характеризують успішність кожного студента з вивчення дисципліни „Охорона праці в галузі”. Контрольний вимір знань проводиться протягом 15 хвилин наприкінці заняття у формі програмованого контролю по екзаменаційних картках (екзаменаційних білетах). При цьому студент відповідає на питання, поставлені в індивідуальній екзаменаційній картці (білеті). Контрольний вимір знань у вигляді контрольної роботи, проведеної за планом ректорату (ректорські контрольні роботи) є одною з форм звичайного тестування, яке проводиться на кожній лекції, тобто може бути проведений на будь-якій лекції за звичайними індивідуальними екзаменаційними картками (білетами), і відрізняється, насамперед, лише тим, що відомості про такий замір знань подаються до деканату та в інші інстанції. Таким чином, проведення такого контрольного заходу не потребує якихось додаткових зусиль та не надає ніяких ускладнень студентам.

Посередині навчального семестру (звичайно на 10-му тижні) викладач проставляє атестацію кожному студенту в офіційних атестаційних відомостях, що знаходяться в інженерно-екологічному деканаті. Оцінка атестації враховує рейтинг студента на даному проміжному етапі навчання за дисципліною “Охорона праці в галузі”, здобутий за рахунок попередніх форм поточного контролю, і являється офіційними відомостями.

Результати поточного контролю знань студентів доводяться до відома студентів за допомогою «Новостного форуму» "Охорона праці в галузі" для студентів 5 курсу спеціальності "Містобудування" (викладач - В.Е. Абракітов) <http://cdo.kname.edu.ua/mod/forum/view.php?f=769>

The screenshot shows a web browser window displaying a Moodle forum page. The address bar shows the URL: <http://cdo.kname.edu.ua/mod/forum/view.php?f=769>. The forum interface includes a search bar, a 'Добавить новую тему' button, and a table of forum posts. The table has four columns: 'Обсуждение', 'Начато', 'Ответы', and 'Последнее сообщение'. The posts are listed with their titles, the user 'Абракітов Володимир Едуардович', the number of replies (0), and the date and time of the last message.

Обсуждение	Начато	Ответы	Последнее сообщение
Окончательные результаты успеваемости группа MA-2 (смотреть 5 последних колонок)	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Вт 22 Май 2012, 11:34
Окончательные результаты успеваемости группа MA-1 (смотреть 5 последних колонок)	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Вт 22 Май 2012, 11:33
Окончательные результаты успеваемости группа A-3 (смотреть 5 последних колонок)	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Вт 22 Май 2012, 11:33
Окончательные результаты успеваемости группа A-2 (смотреть 5 последних колонок)	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Вт 22 Май 2012, 11:32
Окончательные результаты успеваемости группа A-1 (смотреть 5 последних колонок)	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Вт 22 Май 2012, 11:31
Результаты успеваемости группа MA-2 (смотреть 5 последних колонок)	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Ср 9 Май 2012, 13:01
Результаты успеваемости группа MA-1 (смотреть 5 последних колонок)	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Ср 9 Май 2012, 13:01
Результаты успеваемости группа A-3 (смотреть 5 последних колонок)	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Ср 9 Май 2012, 13:00
Результаты успеваемости группа A-2 (смотреть 5 последних колонок)	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Ср 9 Май 2012, 12:59
Результаты успеваемости группа A-1 (смотреть 5 последних колонок)	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Ср 9 Май 2012, 12:59
Результаты контрольной работы по лекции 4 - группа MA-1	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Вт 1 Апр 2012, 19:26
Результаты контрольной работы по лекции 4 - группа MA-2	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Вт 1 Апр 2012, 19:26
Результаты контрольной работы по лекции 4 - группа A-3	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Вт 1 Апр 2012, 19:24
Результаты контрольной работы по лекции 4 - группа A-2	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Вт 1 Апр 2012, 19:23
Результаты контрольной работы по лекции 4 - группа A-1	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Вт 1 Апр 2012, 19:21
Результаты контрольной работы по лекции 3 - группа MA-2	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Пт 16 Март 2012, 10:20
Результаты контрольной работы по лекции 3 - группа MA-1	Абракітов Володимир Едуардович	0	Абракітов Володимир Едуардович Пт 16 Март 2012, 10:19

Рис. 2 – Скріншот з екрану комп’ютеру, де зображено «Новостний форум» відповідного курсу дистанційного навчання системи Moodle із результатами поточного контролю знань.

Результати поточного контролю знань студентів враховуються при підведенні підсумкового семестрового контролю.

2.8.4. Підсумковий контроль успішності студентів за дисципліною

“Охорона праці в галузі”

Підсумковий контроль визначає систему і структуру знань студента в цілому, він є заключним з дисципліни „Охорона праці в галузі”. Він має два послідовних ступеня: захист індивідуального семестрового завдання та іспит.

Після успішного вивчення курсу та виконання індивідуального семестрового завдання студент здає його на перевірку викладачеві. Це звичайно виконується відправленням ІСЗ на електронну адресу курсу дистанційного навчання <http://cdo.kname.edu.ua/user/index.php?id=335>.

Дострокове виконання індивідуального семестрового завдання, (що характерна звичайно для найбільш підготовлених, грамотних, відповідальних, творче оздоблених студентів) є немаловажним позитивним чинником, що враховується в рейтингу такого студента.

Викладач перевіряє відповідність взятих умовних даних закріпленому за студентом варіанту, правильність виконання завдань, повноту їх обсягу, відповідність діючим стандартам в галузі охорони праці (та загальнотехнічним); звертає увагу на відповідність оформлення індивідуального семестрового завдання діючим нормам тощо. Недбайливо виконана та погано оформлена робота із аргументованими зауваженнями викладача після перевірки не залічується й повертається її виконавцю задля її переопрацювання. Та ж робота, що відповідає вищезгаданим вимогам, допускається для захисту.

Захист індивідуального семестрового завдання являється основою для допуску студента до іспиту.

Допуск до іспиту виставляється на підставі результатів тестування та результатів виконання індивідуального семестрового завдання.

2.9. Засоби контролю та структура залікового кредиту

2.9.1. Види та засоби контролю

	Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
1	2	3
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів		
ЗМ 1.1	Тестування	10
ЗМ 1.1	Виконання індивідуального семестрового завдання	10

Продовження табл.

1	2	3
ЗМ 1.2	Тестування	10
ЗМ 1.2	Виконання індивідуального семестрового завдання	10
ЗМ 1.3	Тестування	10
ЗМ 1.3	Виконання індивідуального семестрового завдання	10
Разом по ЗМ 1.1-1.3	Підсумковий контроль із ЗМ 1.1-1.3 (накопич.)	60
	Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 (іспит)	40
	Всього за модулем 1	100%

2.9.2 Оцінювання навчальних досягнень студентів

Відповідно до „Положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу” МОНУ та наказу ректора ХНАМГ від 14.12.2006р. №173-01 „Про введення в дію типової форми накопичувальних заліково-екзаменаційних відомостей (за кредитно-модульною системою організації навчального процесу в Академії)”, критерії оцінювання навчальних досягнень студентів ХНАМГ передбачені в наведеній шкалі:

% набраних балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 90-100 включно	Відмінно	A
більше 80-90 включно	Добре	B
більше 70-80 включно		C
більше 60-70 включно	Задовільно	D
більше 50-60 включно		E
більше 25-50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
від 0-25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

При оцінюванні знань за основу слід брати повноту і правильність виконання студентами завдань. Необхідно враховувати здатність студента: диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання; інтерпретувати схеми, графіки, діаграми; встановлювати різницю між причинами і наслідками; застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях; викладати матеріал на папері логічно, послідовно з дотриманням вимог нормативних документів.

2.10. Інформаційно – методичне забезпечення

№	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Основні законодавчі та нормативно-правові акти		
1.	Закон України «Про охорону праці».	ЗМ1.1-1.3
2.	Кодекс законів про працю України.	ЗМ1.1-1.3
3.	Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».	ЗМ1.1-1.3
4.	Закон України «Про пожежну безпеку».	ЗМ1.1-1.3
5.	Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».	ЗМ1.1-1.3
6.	Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».	ЗМ1.1-1.3
7.	Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».	ЗМ1.1-1.3
8.	Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»	ЗМ1.1-1.3
9.	Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».	ЗМ1.1-1.3
10.	Постанова КМУ від 30 листопада 2011 р. N 1232. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.	ЗМ1.1-1.3
11.	НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 08.06.2004 р. № 151.	ЗМ1.1-1.3
12.	НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.	ЗМ1.1-1.3
13.	НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.	ЗМ1.1-1.3
14.	НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.	ЗМ1.1-1.3
15.	НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.	ЗМ1.1-1.3
16.	НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.	ЗМ1.1-1.3
17.	НПАОП 0.00-4.33-99 «Положення щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій. Наказ Держнаглядохоронпраці від 17.06.1999 р. № 112.	ЗМ1.1-1.3
18.	НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві». Наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 р. № 132.	ЗМ1.1-1.3
19.	НПАОП 0.00-6.13-05 «Порядок організації державного нагляду за охороною праці та гірничого нагляду в системі	ЗМ1.1-1.3

№	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
	Держнаглядохоронпраці України». Наказ Держнаглядохоронпраці від 30.03.2004 р. № 92.	
20.	Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р.	ЗМ1.1-1.3
21.	Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 07.02.2008 р.	ЗМ1.1-1.3
2. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)		
1.	Ткачук К. Н., Халімовський М. О., Зацарний В. В. та ін. Основи охорони праці: Підручник. – 2-ге вид., допов. і перероб. – К.: Основа, 2006. – 444 с.	ЗМ1.1-1.3
2.	Протоєрейський О. С, Запорожець О. І. Охорона праці в галузі: Навч. посіб. – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2005. – 268 с.	ЗМ1.1-1.3
3.	Основи охорони праці: Підручник / За ред. проф. В.В.Березуцького – Х.: Факт, 2005. – 480 с.	ЗМ1.1-1.3
4.	Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. – 4-те вид., допов. і перероб. – К.: Університет «Україна», 2009. – 295 с.	ЗМ1.1-1.3
5.	Третяков О.В., Зацарний В.В., Безсонний В.Л. Охорона праці: Навчальний посібник з тестовим комплексом на CD/ за ред. К.Н. Ткачука. – К.: Знання, 2010. – 167 с. + компакт-диск.	ЗМ1.1
6.	Гогіташвілі Г. Г., Карчевські Є.-Т., Лапін В. М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 367 с.	ЗМ1.1-1.3
7.	Желібо Є. П., Баранова Н. І., Коваленко В.В. Охорона праці в органах державної податкової служби. Навч. посібник для ВНЗ. Ірпінь. - 2002.	ЗМ1.1
8.	Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І. П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2009. – 540 с.	ЗМ1.1
9.	Охорона праці в будівництві: Навч. посіб. посібник / за редакцією Коржика Б.М. і Іванова В.М. – Харків: Форт, 2010. – 388 с.	ЗМ1.1-1.2
10.	Березюк О. В., Лемешев М. С. Охорона праці в галузі радіотехніки: Навч. посіб. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 159 с.	ЗМ1.1-1.3
11.	Ярошевська В.М., Чабан В.Й. Охорона праці в будівельній галузі: Навч. посіб. – Рівне: НУВГП, 2005. – 313с.	ЗМ1.1-1.3
12.	Батлук В. А. Охорона праці в галузі телекомунікацій: Навч. посіб. – Львів: Афіша, 2003. – 320 с.	ЗМ1.2-1.3
3. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)		
1.	ДБН В.2.5-28-2006 «Природне і штучне освітлення».	ЗМ1.2
2.	ДСанПіН 3.3.6.096-2002 Державні санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів	ЗМ1.2
3.	ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.	ЗМ1.3
4.	ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму,	ЗМ1.2

№	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
	ультразвуку та інфразвуку.	
5.	ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації	ЗМ1.3
6.	НПАОП 0.00-1.28-10 Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин. Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010р. № 65	ЗМ1.2
7.	НПАОП 0.00-2.23-04 «Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат». Постанова Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 р. № 994.	ЗМ1.2
8.	НПАОП 0.00-8.24-05 «Перелік робіт з підвищеною небезпекою». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.	ЗМ1.2-1.3
9.	Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі. Наказ МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.1994 р. № 263/121.	ЗМ1.2
10.	ДСТУ 2293-99 «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять».	ЗМ1.2-1.3
11.	Гігієнічні нормативи ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002 «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2001 № 528.	ЗМ1.3
12.	Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.003-74 (1999) ССБТ «Опасные и вредные производственные факторы. Классификация».	ЗМ1.3
13.	Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.230-2007 ССБТ. Системи управління охороною праці. Загальні вимоги.	ЗМ1.2
14.	ДБН 2.09.04-87 Адміністративні та побутові будівлі.	ЗМ1.2
15.	Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджені Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р.	ЗМ1.2
16.	Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджені Головою Держгірпромнагляду 7.02.2008 р.	ЗМ1.2
17.	Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 р. № 559.	ЗМ1.2
18.	Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».	ЗМ1.2
19.	Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці».	ЗМ1.2
20.	Міжнародний стандарт SA8000: 2001 «Соціальна відповідальність». SAI SA8000: 2001 Social Accountability International.	ЗМ1.2
21.	Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 – «Настанова по соціальній відповідальності». ISO 26000: 2010 (Draft) Guidance on Social Responsibility.	ЗМ1.2

№	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
22.	Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги.	ЗМ1.2
23.	Міжнародний стандарт OHSAS 18002, Guidelines for the implementation of OHSAS 18001. Настанова по впровадженню OHSAS 18001.	ЗМ1.2
24.	Інженерні рішення з охорони праці при розробці дипломних проектів інженерно-будівельних спеціальностей: Навчальний посібник. /За ред. Сафонова В.В. – Київ: Основа, 2001. – 336 с.	ЗМ1.1-1.3
25.	www.abrakitov.narod.ru Абракітов В.Е. Безпека життєдіяльності, екологія та охорона праці: Енциклопедичний словник.	ЗМ1.1-1.3
26.	http://www.dnopr.kiev.ua Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).	ЗМ1.1
27.	http://www.mon.gov.ua Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.	ЗМ1.1
28.	http://www.mns.gov.ua Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.	ЗМ1.1
29.	http://www.social.org.ua Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.	ЗМ1.1
30.	http://www.iacis.ru Официальный сайт Межпарламентской Ассамблеи государств-участников Содружества Независимых Государств (МПА СНГ).	ЗМ1.1
31.	http://base.safework.ru/iloenc Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ.	ЗМ1.1
32.	http://base.safework.ru/safework Библиотека безопасного труда МОТ.	ЗМ1.1
33.	http://www.nau.ua Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».	ЗМ1.1
34.	http://www.budinfo.com.ua Портал «Украина строительная: строительные компании Украины, строительные стандарты: ДБН ГОСТ ДСТУ».	ЗМ1.1
35.	http://www.oxrana.ru ОХРАНА. Интернет-газета о безопасности.	ЗМ1.1
36.	http://www.tehdoc.ru Интернет-проект «Техдок.ру» - ресурс, посвященный вопросам охраны труда и промышленной безопасности.	ЗМ1.1
37.	http://www.tehbez.ru Проект «Охрана труда в предпринимательстве», создан в рамках «Комплексной программы развития и поддержки малого предпринимательства в г. Москве».	ЗМ1.1
38.	http://www.kodeks-luks.ru Нормативные документы в области охраны труда:	ЗМ1.1
39.	http://www.gazeta.asot.ru Электронная версия газеты	ЗМ1.1

№	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
	«Безопасность Труда и Жизни».	
40.	http://www.asot.ru Центральный сайт Ассоциации специалистов по охране труда (РФ).	ЗМ1.1
4. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)		
1.	Електронний варіант курсу на сайті Академії (центр дистанційного навчання) http://cdo.kname.edu.ua/user/index.php?id=335	ЗМ1.1-1.3
2.	Основи охорони праці. Лабораторний практикум. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України. За ред. Б. М. Коржика. –Харків: ХДАМГ, 2009. - 109 с.	ЗМ1.1-1.3
3.	В. Е. Абракітов. Конспект лекцій з курсу „ Охорона праці в галузі”(для студентів 5-го курсу денної форми навчання спеціальностей 7.06010202 та 8.06010202 „Містобудування”) / В.Е. Абракітов; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; – Х.: ХНАМГ, 2012. - 111 с.	ЗМ1.1-1.3
4.	Конспект лекцій з курсу «Охорона праці в галузі» (Електронний варіант) на сайті Академії	ЗМ1.1-1.3
5.	Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Охорона праці"/ Укл. Абракітов В.Е. -Харків: ХНАМГ,	ЗМ1.1
6.	Дисципліна "Охорона праці в галузі" Тестові питання модульно-рейтингової системи оцінки знань студентів для студентів 5 курсу	ЗМ1.1-1.3
7.	Лабораторний практикум з курсу "Основи охорони праці" / За ред. Березуцького В.В. - Х.: Факт, 2005. - 348 с.	ЗМ1.2
8.	Абракітов В.Е. Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу „Охорона праці в галузі”(для студентів 5-го курсу денної форми навчання спеціальностей 7.06010202 та 8.06010202 „Містобудування”) / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Абракітов В.Е. –Харків: ХНАМГ, 2012. - 18 с.	ЗМ1.1
9.	Слайди до лекції 1: http://cdo.kname.edu.ua/mod/resource/view.php?id=23241	
10.	Слайди до лекції 2: http://cdo.kname.edu.ua/mod/resource/view.php?id=23405	ЗМ1.1
11.	Слайди до лекції 3: http://cdo.kname.edu.ua/mod/resource/view.php?id=23739	ЗМ1.2
12.	Слайди до лекцій 4-6: http://cdo.kname.edu.ua/mod/resource/view.php?id=23244	ЗМ1.2
13.	Слайди до лекцій 7-8: http://cdo.kname.edu.ua/mod/resource/view.php?id=23243	ЗМ1.3
14.	ДО ХНАГХ / ► Абракітов ОПГ 5 курс Арх / ► Рабочие тетради / ► Розташуйте тут свою відповідь (Завдання № 1): http://cdo.kname.edu.ua/mod/journal/view.php?id=22436	ЗМ1.2

№	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
15.	ДО ХНАГХ / ► АбракітовОПГ5курсАрх / ► Рабочие тетради / ► Розташуйте тут свою відповідь (Завдання № 2): http://cdo.kname.edu.ua/mod/journal/view.php?id=22437	ЗМ1.2
16.	ДО ХНАГХ / ► АбракітовОПГ5курсАрх / ► Рабочие тетради / ► Розташуйте тут свою відповідь (Завдання № 3): http://cdo.kname.edu.ua/mod/journal/view.php?id=22438	ЗМ1.3
17.	ДО ХНАГХ / ► АбракітовОПГ5курсАрх / ► Рабочие тетради / ► Розташуйте тут свою відповідь (Завдання № 4): http://cdo.kname.edu.ua/mod/journal/view.php?id=23118	ЗМ1.4
18.	ДО ХНАГХ / ► АбракітовОПГ5курсАрх / ► Рабочие тетради / ► Розташуйте тут свою відповідь (Завдання № 5): http://cdo.kname.edu.ua/mod/journal/view.php?id=23124	ЗМ1.3
19.	ДО ХНАГХ / ► АбракітовОПГ5курсАрх / ► Форуми / ► Новостной форум http://cdo.kname.edu.ua/mod/forum/view.php?id=10108	ЗМ1.3
20.	Питання теоретичного матеріалу курсу, які виносяться на іспит: http://cdo.kname.edu.ua/mod/resource/view.php?inpopup=true&id=24478	ЗМ1.3

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма і робоча програма навчальної дисципліни

«Охорона праці в галузі»

(для студентів 5-го курсу денної форми навчання спеціальностей 7.06010202,
8.06010202 «Містобудування»)

Укладач: **АБРАКІТОВ** Володимир Едуардович

В авторській редакції
Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2012, поз. 96 Р

Підп. до друку 31.05.2012 р.
Друк на ризографі
Тираж 10 пр.

Формат 60x84/16
Ум. друк. арк. 2,2
Зам. № 8514

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.